

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирви ми очі і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по днях крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані є вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Ювілейний похід у Відні перед цісарем.

(X) В п'ятницю відбув ся при незвичайно гарній погоді величавий похід ювілейний перед цісарем двором у Відні, котрого загальний опис ми подали, тепер ще раз зупинимо ся над его значінєм. Понад 12.000 осіб мало участь в сїм поході, а більш як 300.000 людей приглядало ся сій чолобитні, яку всі народности Австрії зложили своєму монарсі в пам'ять шістьдесятиліття его володарства Торжественний настрій, який відповідав сій незвичайній вияві почувань населеня монархії, був головним пятном сего походу, котрий мав зобразити історичну минувшину монархії і єї сучасність. Всі учасники і всі очевидці були глибоко тронуті сею величавою чолобитнею для підхожого віком володаря, а найбільш сам цісар Франц Йосиф, перед котрого очима пересувала ся не лише минувшина давньої вікової слави у вірно відтворених образах, але й все сучасне живе в живописних живих картинах і цілій своїй розмаїтості. Сей ювілейний похід, се ювілейне торжество, се величавою чолобитня перед цісарем, що шістьдесять років держить у своїх руках скиптр держави, зєднали всім народностей розселених в сїмнайцяти коронних краях, а на той час затихли і замовкли всякі національні, політичні і суспільні суперечности. Личність монарха, котрий своїм віковим досвідом і оглядом на добро всіх народів і всеї монархії вирівнує нераз суперечности, які видають ся часом неможливими до побореня і тепер зєднана всіх одною думкою глибокої почести і преданности для монарха.

Ювілейний похід був живою картиною національної розмаїтості монархії, котра мимохіть виявляла ті великі труднощі, які виривають при управі такої держави. Національна ріжнородність, політичні і культурні суперечности витворюють чималі труднощі в управі великою державою, про які звичайно не знають держави національно одноцілі. Але як раз наша монархія є живим наглядним прикладом, що можуть поруч себе вступувати і розвивати ся ріжні національні індивідуальности з хісною для загальної культури і без шкоди для державности, що можуть сї ріжні індивідуальности лучити ся для одної державної ідеї, маючи обезпечену свободу національного і культурного розвитку.

В Австрійско-угорській монархії не

бракло також змагань до зрівняня сеї ріжнородности національної, до переведеня одноцілості, а сї змаганя викликували нераз завзяті боротьби і грізні потрясеня внутрішні. Віковий досвід поучив, що національна одноцілість не є конечним услівєм могутости і сили державної, а бистроумні державники справедливо вказували на приклад Швайцарії, де поруч себе мирно живуть і успішно розвивають ся три зовсім ріжнородні народности і не почуввають в собі ні найменшої жадоби прилучувати ся до сусідних і суплемінних собі держав. На Швайцарію вказувано отже справедливо яко на взоротвір, після якого могла би і повинна урядити свої межинародні взаємини і відносини наша монархія. Не бракло державників, котрі виступали із своїми начерками і пропозиціями до уладженя межинародних спорів і завистий, до заведеня національного мира і порозуміння.

Ще в 1849 р. домагав ся Брестель поділу виборчих округів після національностей, др. Рігер радив установити розв'язний суд в національних справах і спорах, а в ріжних краєвих соймах піднесено гадку утвореня національних курій. Ідея національної автономії має також многих прихильників і проповідників і обговорена у вельми основній і обємистій розвідці Поповича п. з. Die Vereinigten Staaten Grossösterreichs, хоч стрічає ся також з многими противниками. Німецько-чеський язиковий і національний спір, що десятками літ потрясає підвалинами Австрії, взорець моравський, опертий на національній катастрофі, польсько-руське питанє, що в Галичині доводить до такого розятрення, боротьба мадярських народностей проти верховлади Мадярів в Угорщині, — все те стає наглядним доказом, що внутрішні відносини монархії, що взаємини між поодинокими народностями вимагають конечної справедливої розв'язки в інтересі національного мира, котрий єдино може обезпечити свобідний і успішний розвиток і поступ монархії і запевнити їй могутість і силу у внутрі і на зверх, а також подати спрону поодиноким народностям до розвитку своєї культури, свого добробиту і суспільного поступу.

Ювілейний похід виявив перед очима цісаря сию ріжнородну національну картину монархії і викликав у тямці державників сї суперечности, які можна би при добрій волі і справедливості вирівнати, колиб лише засада *cuicque suum* здобула собі загальне признанє, засада, котра не

а признає лише кождому народови національну свободу і рівноправність.

Ся наглядна картина ріжних національностей в зєдненю підчас ювілейного походу повинна послужити для державних керманічів понукою до розв'язки національного питаня на основах рівноправности в тім переконаню, що національний мир запевняє поступ і розвиток, а національна боротьба стає перепоною культурного поступу і розвитку.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В посольській палаті веде ся дальше бюджетова розправа, одначе не викликає значнійшого зацікавленя, а навпаки проявляє ся бажанє, щоби сию розправу визначену на 200 годин скоротити, о чім мала рішити вчерашня нарада клубових предсідателів. Особливо сторонництва більшости раді би чимскорше сию розправу закінчити, а правительство також не бажає великої політичної розправи задля неясних відносин політичних і парламентарних. Тимто провідні парламентаристи або не забирають слова, висилаючи друго- і треторядних бесідників, або обминають висловлювати якийсь рішучий суд про політичні і національні справи, доторкуючись їх лише з легка, щоби не роздратувати противника. Міністри дотичних ресортів не являють ся підчас розправи в палаті, щоби не були приневолені зайняти яке небудь ясне становище в тих справах і таким способом послі виголошують лише монологі, котрих мало хто слухає. Взагалі ніхто не цікавить ся сею розправою, бо й з самого почину бюджетової розправи в повній палаті не видно було більшого зацікавленя, а серед пануючої у Відні спеки раді би послі чим скорше закінчити сесию парламентарну і виїхати на літній спочинок тим більше, що й так правительство показало ся щедрим і буде виплачувати дивти і в часі ферій.

Правительство не думає при неясних політичних і парламентарних відносинах накладати на держ. раду ніяких трудніших задач, щоби не доводити до розладу і розстрою. Таким способом пропозиція про ріжнородний податок не перейде навіть першого читаня, а сербські торговий договір з огляду на невиразні відносини в Сербії і пропозиція про підвишенє контингенту новобранців з огляду на можливі труднощі військових плат в делегації будуть відрочені аж до осени. Тим способом отже бюджетом закінчилаб ся літна сесия около 24. червця, так що ще в останніх днях сего місяця могли би відбути ся короткі сесії соймів в цілі уконституованя, яких домагають ся особливо в Чехах і в Тиролю. З 30-им черв-

ця почалиб ся отже загальні літні ферії парламентарні.

Четвергове засіданє посольської палати тривало до пізнього вечера, щоби вичерпати також сі години, які відпадали наслідком ювілейного походу в п'ятницю. Промовляли послы Булян, Котлярж, Куранда, Колесса, Будіг, Малєр, Дулібіч, Шрамек, Шумаєр і Прішінг, а на суботнім засіданю: Спінчич, Вальдле, Глекель, Айстерер і Дністрянський. Послы Куранда і Колішер обговорювали головну справу обезпеченя на старість дрібних продуцентів, а послы Колесса і Дністрянський заняли ся головою польско-руськими відносинами.

Пос. Дністрянський обговорював останні виводи міністра президента бар. Бека і зазначив, що одиноким позитивним їх вислідом є признанє естования руского питання, а се можна розв'язати тільки признанєм рівноправности і національної автономії. Галицкі володарі заперечують естование руского питання і тому не було умістним звизанє Русинів міністром-президентом до мирного порозуміння з Поляками. Русини вимагають строгого виконуваня законів, а найбільше відчувають трудности роблені культурному розвитку. Бесідник жалував ся, що галицкий сойм присвоїв собі коштом держ. ради компетенцію в шкільних справах і витворив закони, котрі виходять на шкоду руского населеня. Русини будуть доти підносити свою справу в держ. раді, поки не осягнуть повної рівноправности. Відтак обговорював справу руского університету і зазначив, що наколи Поляки бажають удержати польський характер львівського університету, то повинні допомогти Русинам до осягненя самостійного університету, котрого осідком може бути лише Львів. Поки се не стане ся, Русини не можуть зречи ся своїх прав до львівського університету. Заяви правительства в справі руского університету приневолюють Русинів до самопомочи. Говорене, що нема умовин до самостійного руского університету є безосновне, бо вже нині є відповідне число вельми високопоставлених професорів, котрі мають veniam legendi на заграничних університетах.

Зміст промови пос. Колесси подамо завтра.

Заграниця.

Зїзд в Ревлю обговорює все англійське і російське журналістство і з тої нагоди висловує всякі здогади. Петербурські „Биржевыя Вѣдомости“ впевняють зовсім рішучо, що осягнено вже перший успіх зїзду: англійсько-російське порозумінє що до Афганістану. Англія дістане Афганістан(!) а Росія міліонову позичку в Англії, імовірно також доавил на відчиненє Дарданелів (оскільки се зависиме від Англії). Ціна одного і другого менше більше рівноважить ся, але поки що поділ сей перевели самі „Бирж. Вѣдом.“. Тимчасом „Daily News“ вельми невдоволені Ревельським зїздом, бо він вельми дорого стоїть англійських капіталістів. В Німеччині, котра після запевненя всепольского Słowa має бути вельми роздратована, глядять спокійно на сі події, а навіть у Франції нема загального одушевленя з тої нагоди. Бувший міністер Флерон помістив в Autorité статю, в котрій виводить, що зїзд монархів у Ревлю наповняє тривогою не лиш Німеччину але й Францію.

Велику бачність звернули на себе підчас зїзду в Ревлю довга розмова короля Едварда з Столипіном і переговори між Ізвольським а Гардінгом, котрі відносили ся оловно до македонської спра-

в и. Сі переговори мали вельми улекшити порозумінє.

Велике враженє в Парижі і в Берліні викликали заяви посла з німецького центра д-ра Ерцбергера перед редактором париского дневника Matin. Він назвав положенє вельми поважним, а хоч нема безпосередної грози війни, то всеж можливо, що Німеччина, зібравши певні докази, що хотять її обсажити військовим способом, тоді перейшла би перша до зачіпки, поки ще противники були би готові до бою. На погляд д-ра Ерцбергера всі сторонництва в Німеччині похвалилиб таку постанову а також соціал-демократи і Поляки станулиб раменем об рамя з іншими Німцями. Запевняють, що військові круги Німеччини загально згоджують ся на висловлений погляд. Навіть вступленє кн. Ернеста Августа Кумберляндского до баварского війська вважають познакою грізного положеня. Князь сей бажав тим заявити, що в хвилі грози також княжий рід Вельфів брав би участь в спільній обороні вітчизни.

В російській думі в розправі про бюджет міністерства війни промовляв октобрист Гучков і зазначив, що міністерство війни вступило на добру дорогу в справі реформ, одначе поступає з нею вельми помалу. Причину розладу добачає він в тій обставині, що начальниками ріжних галузей військового ресорту стають завдяки своєму родови неодвічальні великі князі. Крайна правдица запротестувала проти втяганя членів царської родини в розправу.

Вислід виборів до сербської скупштини займає тепер білгородське правительство, котре, як звіщають, наслідком понесеного пораженя постановило подати ся у відставку. Одначе формальне поданє має бути внесене доперва після ухвали правительственного сторонництва, а засіданє в сій справі має відбутися сего тижня.

Промова пос. Н. Василька

виголошена при бюджетовій розправі в держ. раді дня 26. мая 1908.

(Конець).

П. др. Малаховский відчитував тут дневники і промови, щоби показати, як страшними анархістичними і т. и. ідеями переняте ціле руске сторонництво і яке з того виходить небезпечнство для суспільного ладу і т. и.; а ексц. міністер внутрішних справ указав учера на одну групу нашого сторонництва, на радикальну, та висказав тому сторонництву остру догану і загрозив єму не цілком приємними речами. Я сказав уже раз, що не думаю, щоби члени радикального сторонництва для якоїсь приємности, для якогось панського спорту, були радикалами; противно, се люди, що попросту з глибокого переконаня старають ся перевести свою програму в повній вірі, що тим найскорійше допомогуть своєму народови. Ся програма не рішає в нашім клубі; нема у нас також звичаю, щоби клуб цензурував промови наших бесідників. Кождий член клубу може свої погляди висказувати, як по своїй совісти знає; лише в однім мусять згоджувати ся всі погляди, а то в тім, що доторкає єдности нашого народу, оборони перед усіми напастями на нього і здобутя як найліпшої будучности для того народу. Отсе звело нас до купи. Тактичне поведенє клубу залежить від єго більшости, а ся більшість — нехай знає п. Стапінський — не стоїть за товаришем п. Будзиновским. (П. Стапінський: „Сеж редактор органів

Вашого сторонництва!“) Ще до часописий, то я міг би Вам назвати багато часописий, навіть дневник, у всякм разі дуже близький до голови польского клубу, коли не єго орган, — Słowo polskie, котре що найменше так само підюджує Поляків на Русинів, як ті статі, що їх тут відчитувано на доказ підюджуваня Русинів на Поляків. Також і у Ваших промовах не то дуже остає позаду. Коли вчерашна промова п. Малаховского піде між польське населенє, чи думаєте, що воно дуже запалить ся до любови до Русинів?

Мої панове! Не могу також поминути нагоди, щоби не зазначити ще одної річи. П. Трильовский висказав тут погляд свого сторонництва — се сказав він виразно — на поведенє руского митрополита ексц. Шептицкого і обох руских епископів в справі замаху з д. 12. цвітня. Хоч уже і др. Трильовский дуже льояльно і виразно зазначив, що то погляд лише єго власний і єго найближших товаришів: то я з уваги, що маємо приятелів, котрі дуже радо готові між наше населенє пускити чутку, що ми відпуруємось навіть від так заслуженого для нашого народу чоловіка, за якого більшість нашого клубу уважає ексц. Шептицкого, уважаю за свій обовязок ще раз вказати тут на застереженє, яке сам др. Трильовский зробив, і заявити, що ексц. Шептицкий, як і оба епископи у більшости клубу мають, як і доси, як найбільше поважанє.

Складаючи тут подяку обом бесідникам, пп. Дашиньскому і Масарикови, що уняли ся в сій палаті за нами, мущу таки ще кількома словами звернути ся до великих сторонництв палати та сказати їм, що їх поведенє, їх рівнодушність до Русинів мусить нас спонукати поважно призадуматись, чи взагалі в австрійськім парламенті можемо надїятися якоїсь помочи від австрійських народів. Польське коло може лише радїти таким становищем інших сторонництв, бо воно все гадає, що таки раз може прийде до угоди між обома народами без помочи посторонної. Огже скажу отверто, що й ми певно нічого так не бажаємо, як щоби найшов ся між Русинами і Поляками якийсь спосіб мирного пожитя. Але коли раз найде ся той спосіб безпосторонної помочи, тоді будемо мусіти сказати австрійським народам, що вони нічим до сього не причинили ся і, бодай від нас, не можуть жадати подяки!

Мої панове! На закінченє заявляю, що будемо голосувати як против наглости внесеня так против самого внесеня — з тої простої причини, що се є єдиний можливий спосіб висказати правительству наше недовірє. Знаємо добре, як важна є, особливо в новій палаті, на рада над бюджетом; знаємо також, що не було иншого способу, щоби прийти до сеї наради в парламенті, як дорогою наглого внесеня. Але в сій хвилі не можна від нас вимагати, щоби ми як небудь помагали правительству, особливо коли правительству завдяки великим сторонництвам, котрі всі не хотять Русинів знати, так обезпечене на всі випадки, що спокійно може глядіти на нашу опозицію. Ми сповняємо наш обовязок, ми оказуємо наше недовірє до правительства і вказуємо на причини, для чого так є. Річ правительства, чи схоче собі з сього взяти науку чи ні.

Але се одно могу сказати. Не правда те, що говорено з польских лав — і виказав се в моїх виводах, — мов би то агітация нашого сторонництва була анархістична. З окрема прошу п. Гломбінського, щоби не присвоював собі таких старих кличів польского кола. Для чоловіка, що стояв на чолі демократичного сторонництва і котрому певно було

би дуже неміло, коли би йому, вшехпо-
лякови, кидано в очи назву «іреденти-
ста», якось не лицю послугуватись та-
кими словами і аргументами, видобутими
з старого арсеналу графів, князів і екс-
целенцій польського кола.

Заступник голови польського кола П.
Стапінський сказав, що народ хоче діл,
що не хоче так безплідних дебат, як ми
їх тут ведемо.

Мої панове! Гадаю, що моя річ дала
Вам докази, що ми від першої хвилі, як
вступили до парламенту, нічого іншого
не бажали, як показати нашому наро-
дові діла. Перешкодили нам в тім прави-
тельство і всі ті, що его попірали. Для
того має як найбільше недовіра до сього
правительства і будемо голосувати пр-
ти бюджету. (Живі притакування і опле-
ски).

НОВИНИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Ми-
трофана патр.; римо-кат.: Адольфа. — В че-
твер: руско-кат.: Доротея сщм.; римо-кат.:
Боже Тіло.

— **В Зелені съята** прийнятий у Львві зви-
чай читаня євангелій на гробах згромадив на
Личаківськй кладовищі велике число вірних,
котрі сюди наспіли з процесональними похо-
дами. Коло гробниці бл. о. митрополита Гр.
Яхимовича, львівських єпископів і крилошан
відправив парастас Впр. митрат Білецький, при
участі хору питомців. Опісля віцекеректор о.
Паньківський і проф. Лицзяк, відіразили па-
нахиди на могилах Маркіяна Шашкевича, Во-
лодимира Барвіньського, Ом. Оговояського, Нат.
Вахнянина і інших руских народолюбців, ко-
трих могилами вже так густо вкріло ся ли-
чаківське кладовище. Зелено-съятним проце-
сональним походам і богослуженем сирі-
яли чудова погода, а гарний спів питомців
духовної семінарії стягнув також багато вір-
них польської народности.

— **Цісар не поїде до Праги.** Праска Union
(давня Politik) доносить, що цісар не приїде
до Праги на виставу тому, що Чехи не взяли
участи в ювілейнім поході. Супрсти сего N.
W. Tagblatt на основі інформацій з міродат-
них кругів, стверджує, що подорож цісаря до
Праги не була постановлена, та що монарх
виразно зазначив, що крім ювілейного походу
з огляду на стан свого здоровля не возьме
участи в ніякім іншій торжестві. Corresp.
Wilhelm потверджує доносень N. W. Tagblatt: у
і додає, що монарх між 22. а кінцем с. м.
поїде на 10 тижнів до Італію.

— **Die Abwesenden haben immer Unrecht** —
се виявило ся і підчас ювілейного походу у
Відні, в котрім взяла участь лише одна група
Гудулів, так що президія руского клубу вва-
жала потрібним оповістити засторогу проти
невірного зображення галицьких етнографічних
відносин в поході. На сю засторогу відповів
комітет, що він не руководив ся ніякими по-
літичними понуками і не мав на думці кри-
вдити якої небудь народности, та що приго-
товлене походу було повірене краєвим това-
риствам артистів. Думаємо отже, що тут не
без вини і наші організації, що не здобули
собі належної репрезентації, а також і деякі
наші артисти-живописці, що звичайно устрою-
ють вистави польських малярів, а тепер не под-
бали посеред своїх польських товаришів, котрі
кермували уладженем галицьких ювілейних
груп, щоби Русинам припала належна їм
участь.

— **На батьківщині Тараса Шевченка.** П. Во-
лодимир Вовк пише в „Раді“: Нещодавно тра-
пилось мені побувати у с. Кирилівці, і я, зви-
чайно, зацікавив ся побачити, у якому стано-
вищі тепер садиба, де жив Тарас Шевченко.
Сумно було й дивитись! На садибі живе тепер
небож Тараса — Прокіп Микитович Шевченко,
людина зовсім хора. Хати, де жив Тарас, вже
не ма, а мені показували тільки місце, де во-

стояла; на тім місці Прокіп Шевченко поса-
див два дерева, але вони ледви від землі
відростають. Сам Прокіп погорів й живе у ма-
нюсенській хатинці збоку. На мою думку —
каже п. Вовк — на місці, де стояла хатина,
в якій ріс Тарас Григорович, треба булоб по-
ставити хоч яку небудь ознаку, наприклад
шматок скелі з написом, або що! Одно слово,
громадянам треба поміркувати й щось зро-
бити, щоб й селяни пригадували собі, що то
за Шевченко жив тут. Ідучи через Моринці,
я розпитував людей, та ще й старих, де жив
Шевченко, як знайти его садибу, але люди
не знали, що мені відповідати. Нарешті, після
довгої балачки, оден селянин згадав та й ка-
же: „йшла колись слава за Шевченка, чули,
але не знаю, чи він ще й живий; мабуть вже
вмер!“ Оттаке ми почули від кількох людей;
аж у Кирилівці тільки добились толку. Се й
наводять мене на думку, що не тільки у місті
треба пошанувати пам'ять Тараса Шевченка,
але й на селі; там, де він й жив. — Тяжко
приходить ся читати стрічки сеї сумної прав-
ди — сьвідоцтва, як у нас шанують пам'ятки
по найбільшій генію Руси-України, якому
ставлять пам'ятник в Києві. Отсе висліди до-
ривочної безплявної народної праці. Лист п.
Вовка повинен трафити до серця всего трий-
цять мільонового народа, якого повинно стати
на щось більше, чим на кусень каменя в тих
місцях, де родив ся і зростав ся наш вели-
кий народний геній. На тім місці повинна
ставити чим скорійше українська школа, і не
сумніваємо ся, що в тій справі київські Укра-
їнці пригадують ся.

— **Загрожена могила Володимира Шашкевича.**
Ми вже кілька раз звертали бачність наших
народних товаришів і нашої суспільности на
те, що могилі Маркіянового сина грозить не-
рековане, бо місце заплачене лише до 1905 р.
Останніми часами коло могили В. Шашкеви-
ча перекопано кілька гробів так, що дуже
легко в найблизших днях може та сама доля
стрінити могилу нашого поета, котрого пере-
несене до родинної гробниці не насуває вели-
ких заходів і видатків. Звертаємо отже ще
раз на се бачність родимців.

— **Прогулька,** уряджена вчора львівським
„Соколом“ до павільону бровару Грунда, вла-
да ся по части. Ті гості, що прийшли перед
дощем, могли бути вдоволені забавою, лише
що мусіли вертати потемкі болотом. Крім
танців при музиці, товариських забав, штучних
огнів вийшла до програми томболя з гарними
виграними. На найблизші неділі проєктует „Со-
кіл“ прогульки в околиці Львова, а між ин-
ши дня 21. с. м. до печар в Страдчи коло
Янова.

— **3 Чернигівщини** доносять: Стан здоровля
відомого українського письменника Михайла
Коцюбинського, що живе в Чернигові, не по-
ліпшує ся; жолудкова недуга в звязку з за-
гальним нервовим розстроєм якось не піддає
ся тим лікарським заходам, яких уживано до-
си. Шановний письменник має незабаром по-
їхати до Києва, щоб порадитись ще з тамо-
шніми лікарями, а потім збирає ся десь з мі-
сяць відпочивати на селі.

— **Пошановане П. Житецького.** На засіданю
ради професорів київського університету 30.
мая ст. ст. відомого українського фізіолога
П. Житецького удостоєно почесного диплому
honoris causa доктора російської мови й сло-
весности.

— **Судова розправа** проти ватаги вломників
Едв. Васіньського Снегущкого розпочала ся ня-
ні перед судіями присяжними у Львові. На
лаві обжалованих засіли крім Васіньського:
его жінка Владислава, шинкар Ізид. Кнубльох
(21 літ), Із. Тіль, позолотар, Фльор. Адам-
ський, торгов. агент, Викт. Михальський і Теод.
Шветліх, бронзівничі челядники, обжаловані
о співучасті в крадіжах; дальше: Стан. У-
стенський, бронзівник, его жінка і жінка Тіля,
обжаловані о переховуванє крадених річей;
Стан. Вальоха, вязничий дозорець, за поміч
при утечі Васіньському з в'язниці, его жінка
Мирия, Юрий Костур, актор руского театру
за дораджуванє в крадежі і Маєр Байшпіль,
малярський челядник, за перехованє краденого

перетінця. Разом всіх є 15. Неєтає ще Коса
і Литвина, спільників в злодійських походах
Васіньського. Акт обжалованя наводить 13 ви-
падків злочину крадіжки і одного убійства
(Кавцкого в Празі), доконаних Васіньським і
его спільниками в Тарнові, Коломиї, Стани-
славові, Львові, Відні, Ряшеві, Перемишлі і в
Градці в часі від вересня 1906 до грудня 1907.
року. Розправа, до якої покликано около пів-
тора сотки сьвідків, потриває до кінця сего
місяця, а потім буде розправа проти Стинь-
ського.

— **Для дітей.** Оноді відбула ся під проводом
президента міністрів, бар. Бека, в президії
міністерської ради, нарада великої комісії юві-
лейної в справі ювілейної акції для дітей, до
якої товчок дав саме монарх. Порішено за-
сінувати для сеї справи езекутивний комітет,
в якім булиб репрезентанти всіх країв і на-
родів. В сій акції ходити ме о приватну опіку
над дїтьми-сиротами, недужими, мальтретова-
ними й загарбаними. На сю ціль треба прямо
мільонових сум, та прем'єр висловив у своїй
промові надію, що вони найдуть ся для по-
ставленя гідного і трівкого пам'ятника любо-
ви бльжнього й вірности для монарха. На по-
перте ювілейної акції для дітей жертвували
вже правительству віденьські банкові інститу-
ції 500.000 К., а барон Альберт Ротшільд
100.000 К.

— **Пожари.** В середу перед Вознесенем ве-
чером о 8½ повстав на приходстві в Улаш-
ківцях огонь. Займила ся стайня в часі, коли
всі домові були на Всеночнім. Огонь повстав
з середини стайні і скоро ширив ся. В огні
згоріло гарних трєх коней — вартости що
найменше 1500 К. При огні показало ся, до
чого довела жидівско-хруньська господарка
громадска. При огні не було навіть сикавки,
бо громада хоч велика, не має сикавки а
дбає лиш про жидівські потреби. Війтом тепер
жид. Того жиди іменував староста війтом на
вибори до сойму і він доси безправно урядує.
При огні помагали богато „Соколи“ з Мил-
вець і з Сусулівки. Жандарм Рутка з Яголь-
ниці, хоч Русин, ходив помежи людей і кри-
чав на Русинів по польски, хоч Поляків в У-
лашківцях нема. Видко, втратив голову. — В
Бзювиці, зборівського пов., згоріли оноді від
грому дві стайні і стодола з припасами збіжа.
— В Нетерпинцях, зборівського пов., зничив
огонь одно господарство.

— **Вармундиянда.** В Кракові відбули ся оно-
ді збори 800 академиків, які порішили біль-
шостию кількадесятьох голосів не починати
університетского страйку. В слідуючих днях
академічна молодіж соціалістична і жидівска
ухвалила на окремих зборах не допустити до
викладів насильством. Ректор Ягайльонського
університету видав поклик до студентів, вка-
зуючи на наслідки насильного недопущеня до
викладів. — Ректор віденьського університету опо-
вістив ухвали конференції ректорів отсего змі-
сту: Подаючи до відома студентів рішеня кон-
ференції ректорів і ззиваючи їх, аби понеха-
ли страйк, хочу додати, що я не звертав би
ся з тими словами до студентів, як би я під-
час конференції ректорів не набув повного
пересьвідченя: 1) що свобода научаня не ли-
ше дотично проф. Вармунда, але взагалі не є
виставлена на небезпечність; 2) що супроти
випадків в останнім часі є певним, що ціль,
задля якої позпочав ся страйк, буде осягнена;
3) що дальше ведене страйку передовсім в тій
цілі, аби проф. Вармунд вше в сім півроці міг
продовжати виклади, є лишене виглядів по-
водженя; 4) що заходи біля продовженя страй-
ку насувають небезпечність утрати тих здо-
бутків, які доси осягнено. Заки приступлю
до продовжуваня викладів, бажая порозуміти
ся з провідниками груп молодіжи і їх мужами
довіря і в тій цілі запрошую їх до себе. —
Егнер.

— **В списі екстерністок,** що зложили іспит
зрілости в учит. семінарії в Самборі пропу-
щено Шипайлівну Людвіку (з польск. і рус.),
Талівну Єлену і Талівну Констанцію (з пол.).

— **Зміни у військовій процедурі.** В останніх
днях — як доносять віденьські часописи —
викінчено нові судові приписи для гонорових

справ офіцерів і кадетів. По тим приписам гонорові ради будуть мати задачу поборювати пошесть поединків у війську. Гонорові ради будуть рішати, чи в дотичнім випадку розходиться о обяду чести чи ні, а решту будуть судити гонорові суди, утворені з офіцерів, або штабовців, або генералів після того, до якої ранги належить обжалований. Перед тим судом вільно обжалованому мати оборонцем офіцера, найнижше капітана. Засуджений тим судом офіцер, если мусить уступити з армії, дістає пенсію після літ служби, чого досі не було. Важною новістю в новім військовім судівництві є також справа жалоб рядових вояків. Рядові могли предклатати свої жалоби бригадирови підчас весняного перегляду. Від тепер сего не буде. За те будуть могли внести жалоби службовою дорогою аж до коменди бригади. Жалоби рядових часто не доходили висше як до коменданта компанії, який по власнім осуді міг їх подати висше або ні. Від тепер можна буде жалувати ся навіть на полковника.

— **Дрібні вісті.** П-на Зоя Лопатинська зложила в львівській консерваторії державний іспит з музики. — Кваліфікаційні іспити на учителів гімнастики в середніх школах і в учительських семінарах відбудуть ся 30. червня у Львові.

Оповідки.

— **Вписи на перший рік учительської семінарії у Львові** відбудуть ся дня 3. липця с. р. в годинах від 3—5. по полудні, а вступні іспити дня 4. липця від 8. год. рано. Кандидати мають при вишій предложити: метрику хресту (уродження) на доказ, що скінчили 15. рік життя; свідоцтво шкільне укінченої IV класи середньої або бодай III класи віділової (недостаточний поступ з мови латинської і грецької не робить перешкоди); на випадок перерви в науках свідоцтво моральности; свідоцтво здоровля виставлене ц. к. лікарем урядовим на приписанім формулярі; дві карти вписові.

— **Красва ткацка школа в Коросні.** На курс науки в красвій школі ткацтва в Коросні, який зачне ся з днем 1. вересня, можна вписувати ся вже тепер. Условини приняті є такі: 1) покінченє з добрим успіхом бодай народної школи і або відповідне до того образованє, добуте в инший спосіб; укінчений 14 ий рік життя та відповідний до того фізичний розвиток. Школу сю засновано в 1889 р.; удержує єї край. Має она 43 коросен та всякі прибори. Через практичну і теоретичну науку образує школа в ткацкім званю на майстрів і заводових ткачів, а також подає молодіжи, яка посьвлячує ся ткацкому званю, всі відомости, належні до веденя ремесла. Наука безплатна, до тогож ученики одержують потрібні прибори письменні, рисункові і книжки, а за практичні праці грошеві нагороди. Наука триває 2 або 3 роки. Убогі й пильні ученики можуть одержувати підмоги в красвих фондів. Близших інформацій уділяє управа школи.

— **Конкурс.** Виділ Інституту Н. З. Пречистої Діви Марії в Станіславові, оголошує, що прийме до свого Інтернату 40 учеників середніх шкіл під отсими условиями: 1) Місячна платня вносить 50 К. 2) Кождий ученик має привезти з собою біле і убрания після регуляміну в Інтернаті обовязуючого, який долучуть ся до повідомленя о прийнятю ученика. 3) Предложити шкільне свідоцтво з останнього курсу або посьвідченє зложеня вступного іспиту. 4) Поданя письменні мають бути внесени найдалше до 10. липця с. р. на руки о др. Тита Галуциньского, настоятеля Інтернату при ул. Липовій 83. в Станіславові, де також і устно можна засягнути близших інформацій. Першеньство мають ученики рускої гімназії і першої польської. — *Йосиф Каранюк*, ц. к. радник суду, голова, о. др. *Тит Галуциньский*, наст. Інтернату.

Телеграми

з дня 16. червня.

Будапешт. Орган Кошута Budapest доносить, що гр. Андраши скінчив вже остаточну

редакцію закона про виборчу реформу. Число мандатів буде побільшене о 40.

Льондон. З Тегерану доносять, що там вибух загальний страйк. До табору шаха повамістом напливають щораз нові сили. Парламент вислав до шаха пропамятне письмо, в яким пригадує давні ним обітвиці і вчисляє випадки нарушеня ним конституції, а вкінці просить о співучасть в цілі приверненя довіря у народу.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 15. с. м.: Навліна Бачковська, Ряшів; Стефанія Стефанович, Чернівці; Юлія Куновська, Кривка; Юлія Крисько, Попелі; Марія Яцковська, Рожнятів; Катарина і Іван Пиріг, Довжка; Петро Луцкий Чортків; Войтек Сковронек, Нове село; Теодор Підгорецький, Брусно нове; Евген Топольницький, Радехів; Михайло Кремер, Брішель; Володимир Шавинський, Куликів; о. Ілія Лабій, Трибухівці; Дмитро Багалій, Харків; Андрій Сабат, Бережани; Озіас Гайнберг, Борислав; Іван Будний, Жовква; о. Тит Войнаровский, Балінці; Стефан Мудренський, Чортків; Маврикий Рехнер, Дрогобич; Лазор Гершдерфер, Дрогобич.

Учительки домашної

до двох дівчат і одного хлопця на цілий рік потребує о. Іван Пастернак, парох в Вацовичах, п. Дрогобич.

Печатки металеві і кавчукові

для урядів парохіяльних, громадских, читальн., „Соколів“, „Січей“, зарядів шкіл ітд.

виконує як найліпше, чого доказом численні признаня

Д. Вайс

артистична робітня ригівнича у Львові, ул. Кароля Людвика ч. 29. (Пасаж Оранжа).

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станіславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:41	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:5†

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станіславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди ідучі лише в неділі означені †.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафінах, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицько-руської фабрики Еггена Білінського в Збаражи.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурситов педагогічного, а 5% на сироти і вдови по священниках.

Держім ся покликку:

Свій до свого!

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:

- 1) Розважання про терпіня І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
- 2) Розважання про терпіня І. Хр. для шкільних дітей. Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с. без п. почт.
- 3) Боротьба Дрепера з вірою. Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).
приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашних і господарских, збірає і паші против шкід від пожару.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. Оцінка шкід відбуває ся в присутності 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодовань в сумі вісім і пів мільона корон.

Зиск по скінченім році звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 вносили по 10 пр.

Банк красвій у Львові і в Чернівцях, Каса опадности у Львові, Руска Шадниця в Перемишлі приймають поліси „Дністра“ при уділюваню позички.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краївськім Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не робить инший агент „Дністра“, можуть письменні селяни старати ся о уділеня агенції. До тепер заробили агенти 1.142.108 корон провізії.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	К 1.003.364—
„ резерви премій	„ 613.720—
„ спец. на звороти	„ 50.939—
„ на різницю курсів	„ 3.437—
„ резерви спеціальної	„ 35.000—
„ емерит. урядників	„ 218.364—
инші фонди заосмотреня	„ 40.000—

Разєм сума К 1.964.824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купує і продає

всякі

вартісні папери

і **МОНЕТИ**

по найточнішій шім деннім курсі, не числячи ніякої провізії.

При закупні товарів просимо покликкувати ся на анонси нашої часописи!

З друкарні В. А. Шийковського.

